

MNENJA MILENIJCEV IN GEN Z ZA OKREVANJE PO ZELJAH MLADIH

EVROPA, NASLEDNJA
GENERACIJA JE
SPREGOVORILA, ALI
POSLUŠAŠ?

Fundación
Felipe González

Fondation
Jean Jaurès

PROGRESIVA

SLOVENIJI

Gre za skupni raziskovalni projekt Fundacije za evropske progresivne študije (FEPS) in organizacije ThinkYoung, namenjen analizi pogledov mladih Evropejcev na prihodnost Evrope.¹ Pri tem projektu so mladi v grobem opredeljeni kot osebe, stare od 16 do 38 let.

GRADITELJIH NAPREDKA

NAMEN PROJEKTA JE:

- **premostiti vrzel** med oblikovalci politike in naslednjimi evropskimi generacijami, ki morajo sodelovati, da bi oblikovali boljšo prihodnost za Evropo;
- osvetliti **mnenja generacije Z** (oseb, rojenih leta 1995 in kasneje) in **milenijcev** (oseb, rojenih med letoma 1982 in 1994) o najpomembnejših temah, ki so na dnevnem redu evropske politike;
- **razkriti**, kako si mladi Evropejci želijo, da po pandemiji »zgradimo nazaj bolje«.

POROČILO ZAJEMA ŠEST GLAVNIH TEM, PRI ČEMER JE VSAKI NAMENJENO ENO POGlavJE.

V nadaljevanju je predstavljen povzetek mnenj anketirancev, ki živijo v Sloveniji. Nato sledi primerjava s povprečji v EU in Evropi.

O RAZISKAVI²

Projekt je imel dve glavni raziskovalni fazi. Prva faza je bila osredotočena na družbena in politična mnenja v okviru pandemije COVID-19. Fundacija FEPS in organizacija ThinkYoung sta podatke zbirali z anketo med ciljnimi skupinami.

1 ANKETA 1

11 evropskih držav

Podatki so se zbirali od 9. novembra do 14. decembra 2021

Skupno več kot 11 000 odgovorov

Anketa je zajela več kot 1000 anketirancev, starih od 16 do 38 let, v vsaki državi

2 CILJNE SKUPINE

4 evropske države

Srečanja so potekala prek spleta februarja in marca 2021

2 ciljni skupini v vsaki državi

3 ANKETA 2

7 evropskih držav

Podatki so se zbirali od 25. marca do 7. aprila 2022

Skupno več kot 7000 odgovorov

Anketa je zajela več kot 1000 anketirancev, starih od 16 do 38 let, v vsaki državi

Po napadu Rusije na Ukrajino je bila izvedena še druga anketa, da bi zajeli vpliv vojne na mnenja mladih Evropejcev. Druga anketa je vsebovala nekaj enakih ključnih vprašanj kot prva.

1. Projekt izvaja Fundacija za evropske progresivne študije (FEPS) ob podpori fundacije Anny Klawa-Morf Stiftung, Društva Progresiva, fundacij Felipe González Foundation in Fondation Jean Jaurès in Stranke evropskih socialistov (PES) ter v sodelovanju z raziskovalno organizacijo ThinkYoung, ki je koordinirala anketiranja in pregled izsledkov.

2. Za celotne izsledke, metodologijo in analizo podatkov preberite glavno poročilo: Graditelji napredka: naslednja evropska generacija.

COVID-19 in zaradi njega sprejeti ukrepi, kot so zaprtje šol in dolgotrajne omejitve gibanja, so vplivali na številne vidike vsakodnevnega življenja. V tem delu so obravnavana naslednja vprašanja:

- Katere so ključne osebne skrbi mladih Evropejcev?
- Kakšno mnenje imajo mladi o delu in izobraževanju od doma?
- Kako so se mladi spoprijeli s pandemijo?

MLADE V SLOVENIJI JE NAJBOLJ SKRBEL DOSTOP DO ZDRAVSTVA

Najpogostejše osebne skrbi (stopnja zaskrbljenosti od 0 do 10)

Skrbi mladih v Sloveniji

1. Dostop do zdravstva in zdravstvenih storitev **5,8**
2. Dohodek **5,7**
3. Zaposlitvene možnosti **5,2**
4. Dobro čustveno in psihično počutje **5,1**

Skrbi mladih v Evropi

1. Dobro čustveno in psihično počutje **5,9**
2. Telesno zdravje in dobro telesno počutje **5,9**
3. Dohodek **5,8**
4. Zaposlitvene možnosti **5,7**

MLADI V SLOVENIJI SE SREČUJEJO Z OVIRAMI PRI DOSTOPU DO STORITEV NA PODROČJU DUŠEVNEGA ZDRAVJA

6,5 % mladih v Sloveniji je poiskalo pomoč strokovnjakov za duševno zdravje za izboljšanje psihičnega počutja med pandemijo. To je manj od evropskega povprečja, ki je **10 %**. **Glede na to, da 47 % mladih v Sloveniji in 61 % mladih v Evropi skrbi njihovo duševno zdravje,**³ naši podatki kažejo, da se precejšen del mladih v Sloveniji in Evropi srečuje z ovirami pri dostopu do storitev na področju duševnega zdravja.

MLADI V SLOVENIJI IMAJO RAZLIČNA MNENJA O DELU IN IZOBRAŽEVANJU OD DOMA

Samo **49 %** mladih v Sloveniji se zdi delo in izobraževanje od doma nekaj pozitivnega. To je precej manj od evropskega povprečja, ki je 59 %.

Potrebne bi bile dodatne raziskave, da bi ugotovili, zakaj sta delo in izobraževanje od doma med mladimi v Sloveniji precej manj priljubljena kot v drugih evropskih državah. Trije nepričakovani pozitivni vidiki dela in izobraževanja od doma so v Sloveniji podobni kot v preostali Evropi (ocene pozitivnosti od 0 do 10):

Nepričakovani pozitivni vidiki po mnenju mladih v Sloveniji

Več preživljanja kakovostnega časa z družino

6,6 v primerjavi s 6,8 v Evropi

Možnost uporabe tehnologij za delo in izobraževanje

6,5 v primerjavi s 6,7 v Evropi

Vožnja v službo

6,4 v primerjavi s 6,3 v Evropi

Najbolj negativni vidiki po mnenju mladih v Sloveniji

Klepet s prijatelji ali spoznavanje novih prijateljev

4,7 v primerjavi s 5,3 v Evropi

Dobro psihično ali čustveno počutje med delom in izobraževanjem

4,9 v primerjavi s 5,3 v Evropi

Motivacija, zagnanost in strast

4,8 v primerjavi s 5,7 v Evropi

3. Zaskrbljeni posamezniki so opredeljeni kot tisti, ki so na lestvici zaskrbljenosti od 0 do 10 izbrali 6 ali več.

DEMOKRACIJA IN PRAVNA DRŽAVA

Pomembni vidiki evropskih demokracij so aktivno politično udejstvovanje državljanov, opolnomočenje teh državljanov in neodvisnost državnih institucij, ki temelji na načelih pravne države. V tem delu so obravnavana naslednja vprašanja:

- Kako se mladi udeležujejo v politiki?
- Ali si mladi želijo, da bi jih EU bolj vključevala v javne zadeve in gospodarsko politiko ter okrepila njihovo vlogo na teh področjih?
- Kakšno je njihovo mnenje o pravni državi in kakšno vlogo bi morala imeti EU pri tem vprašanju?

NAJBOLJ PRILJUBLJENA OBLIKA POLITIČNEGA UDEJSTVOVANJA V SLOVENIJI JE UDELEŽBA NA VOLITVAH. 47 % SE JE UDELEŽILO VSAJ ENIH VOLITEV⁴

Najbolj priljubljene oblike udejstvovanja v Sloveniji

1. Udeležba na volitvah **47 %**
2. Podpisovanje peticij (osebno ali na spletnih straneh, kot je Change.org) **38 %**
3. Prispevanje denarja za določen namen **27 %**

Najbolj priljubljene oblike udejstvovanja v Evropi

1. Udeležba na volitvah **56 %**
2. Prispevanje denarja za določen namen **36 %**
3. Podpisovanje peticij (osebno ali na spletnih straneh, kot je Change.org) **28 %**

73 % MLADIH V SLOVENIJI MENI, DA BI EU MORALA VEČ MLADIH VKLJUČITI V EVROPSKE JAVNE ZADEVE IN KREPITI NJIHOVO VLOGO NA TEM PODROČJU TO JE VEČ OD POVPREČJA V DRŽAVAH EU, KI SO SODELOVALE V ANKETI (67 %).

73 % MLADIH V SLOVENIJI MENI, DA BI MORALI POLITIKI BOLJE OBVEŠČATI DRŽAVLJANE O TEM, KAJ POČNE EU IN KAKO TO VPLIVA NA NJIHOVO VSAKDANJE ŽIVLJENJE. TO JE NEKOLIKO VEČ OD POVPREČJA V DRŽAVAH EU, KI SO SODELOVALE V ANKETI (71 %).

44 % MLADIH V SLOVENIJI MENI, DA BI MORALI BITI POLITIKI EU BOLJ RAZNOLIKIH RAS IN ETNIČNOSTI TO JE MANJ OD POVPREČJA V DRŽAVAH EU, KI SO SODELOVALE V ANKETI (52 %).

68 % MLADIH V SLOVENIJI MENI, DA BI EU MORALA PRENEHATI ZAGOTAVLJATI SREDSTVA DRŽAVAM ČLANICAM, KI NE SPOŠTUJEJO PRAVIL DEMOKRACIJE TO JE NEKOLIKO VEČ OD POVPREČJA V DRŽAVAH EU, KI SO SODELOVALE V ANKETI (65 %).

4. Številke prikazujejo odstotek anketirancev, ki so izbrali posamezno možnost. Anketiranci so s seznama dvanajstih možnih odgovorov izbrali vse odgovore, ki so veljali zanje.

ENAKOPRAVNOST

Negativni vpliv pandemije so zaradi večje ranljivosti najbolj občutili mladi. Poleg tega je pandemija izpostavila problem družbene neenakosti in neenakosti med spoloma. V tem delu so obravnavana naslednja vprašanja:

- Kateri so po mnenju mladih najpomembnejši ukrepi za povečanje enakopravnosti in zagotovitev, da nihče ne bo zapostavljen?
- Katere so najbolj pereče socialne politike in vprašanja?
- Kateri so po mnenju mladih najboljši načini za odpravo neenakosti med spoloma?

MLADI V SLOVENIJI SI ŽELIJO, DA BI EU MED PREDNOSTNE NALOGE UVRSTILA IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI DELOVNIH MEST IN PLAČ⁵

Najpomembnejše prednostne naloge socialne politike po mnenju mladih v Sloveniji

1. Izboljšanje kakovosti delovnih mest in plač **55 %**
2. Stanovanja **44 %**
3. Spodbujanje bolj zdravega načina življenja ter krepitev zdravstva, skrbi za starejše, socialne oskrbe in otroškega varstva **37 %**
4. Izboljšanje izobraževalnih standardov **25 %**

Najpomembnejše prednostne naloge socialne politike po mnenju mladih v EU

1. Izboljšanje kakovosti delovnih mest in plač **41 %**
2. Stanovanja **32 %**
3. Spodbujanje bolj zdravega načina življenja ter krepitev zdravstva, skrbi za starejše, socialne oskrbe in otroškega varstva **32 %**
4. Izboljšanje izobraževalnih standardov **26 %**

MLADI V SLOVENIJI MENIJO, DA BO IMELO ZMANJŠANJE RAZLIK MED PLAČAMI MOŠKIH IN ŽENSK NAJVEČJI VPLIV NA ENAKOST SPOLOV V EVROPI⁶

Najpomembnejše strategije po mnenju mladih v Sloveniji

1. Zmanjšanje razlik v plačah in pokojninah med moškimi in ženskami **49 %**
2. Boj proti nasilju na podlagi spola ter zaščita in podpora žrtev **37 %**
3. Zagotovitev denarnih sredstev staršem za nego in varstvo otrok **34 %**

Najpomembnejše strategije po mnenju mladih v Evropi

1. Zmanjšanje razlik v plačah in pokojninah med moškimi in ženskami **40 %**
2. Boj proti nasilju na podlagi spola ter zaščita in podpora žrtev **36 %**
3. Zagotovitev neposredne pomoči staršem za nego in varstvo otrok **29 %**

VELIKA VEČINA MLADIH V SLOVENIJI SI ŽELI BOLJ SOCIALNE EU

77 % MLADIH V SLOVENIJI MENI, DA BI EU MORALA ZAGOTOVITI POŠTENE MINIMALNE PLAČE ZA VSE EVROPSKE DELAVCE. POVPREČJE V EU JE 69 %.

60 % MLADIH V SLOVENIJI SE STRINJA, DA BI EU MORALA ZAGOTOVITI DOSTOJNA DENARNA NADOMESTILA ZA BREZPOSELNOST ZA VSE EVROPEJCE. POVPREČJE V EU JE 58 %.

76 % MLADIH V SLOVENIJI SE STRINJA, DA BI EU MORALA BITI BOLJ VKLJUČENA V PODPORO OTROKOM V EVROPI, KI SO V STISKI. POVPREČJE V EU JE 67 %.

72 % MLADIH V SLOVENIJI MENI, DA BI EU MORALA ZAGOTOVITI DOSTOP DO DOSTOJNIH IN CENOVNO DOSTOPNIH STANOVANJ ZA VSE DRŽAVLJANE. POVPREČJE V EU JE 69 %.

51 % MLADIH V SLOVENIJI SE STRINJA, DA MORA EU NAREDITI VEČ ZA ZAŠČITO PRAVIC LGBTQI+ OSEB. POVPREČJE V EU JE 61 %.

5. Številke prikazujejo odstotek anketirancev, ki so izbrali posamezni odgovor. Anketiranci so izbrali tri prednostne naloge izmed enajstih možnih.

6. Številke prikazujejo odstotek anketirancev, ki so izbrali posamezni odgovor. Anketiranci so izbrali tri prednostne naloge izmed desetih možnih.

TRAJNOSTNOST

Podnebne spremembe so vroča tema na evropski ravni, v okviru katere je Komisija leta 2019 predstavila evropski zeleni dogovor, od začetka vojne v Ukrajini pa je v ospredju razprav energetska neodvisnost. V tem delu so obravnavana naslednja vprašanja:

- Ali mladi menijo, da EU stori dovolj v boju proti podnebnim spremembam?
- Kateri bi morali biti prednostni ukrepi, s katerimi bi dosegli prehod na podnebno nevtralnost?
- Kaj mladi Evropejci menijo o vlogi lokalnih prehranskih verig?

BOJ PROTI PODNEBNIM SPREMEBAM JE ZA MLADE V SLOVENIJI ENA NAJPOMEMBNEJŠIH NALOG

BOJU PROTI PODNEBNIM SPREMEBAM BI MORALI PO MNENJU MLADIH V SLOVENIJI IN DRUGIH EVROPSKIH DRŽAVAH, KI SO SODELOVALE V ANKETI, **NAMENITI DRUGI NAJVIŠJI DELEŽ SREDSTEV** V OKVIRU SVEŽNJA EU ZA OKREVANJE PO PANDEMIJI COVID-19.

62 % MLADIH V SLOVENIJI SE STRINJA, DA EU NE STORI DOVOLJ ZA PODNEBJE IN OKOLJE. EVROPSKO POVPREČJE JE 65 %.

VELIKA PRIPRAVLJENOST ZA UKREPANJE SE KAŽE TUDI V TEM, DA **53 % MLADIH SLOVENCEV** PODPIRA IDEJO, DA BI EU DALA PREDNOST OKOLJU PRED GOSPODARSTVOM, TUDI ČE BI TO POMENILO IZGUBO NEKATERIH DELOVNIH MEST.

MLADI V SLOVENIJI Poudarjajo tudi potrebo po oskrbi s čisto energijo in zmanjšanju onesnaževanja⁷

Najpomembnejše prednostne naloge podnebne politike po mnenju mladih v Sloveniji

1. Zmanjšanje onesnaževal v zraku, vodi, tleh in potrošniških izdelkih **50 %**
2. Oskrba s čisto, cenovno dostopno in varno energijo **45 %**
3. Zagotavljanje, da je boj proti podnebnim spremembam pošten in pravičen za vse **34 %**

Najpomembnejše prednostne naloge podnebne politike po mnenju mladih v Evropi

1. Zmanjšanje onesnaževal v zraku, vodi, tleh in potrošniških izdelkih **41 %** = enako pomembni prednostni nalogi =
1. Zagotavljanje, da je boj proti podnebnim spremembam pošten in pravičen za vse **41 %**
3. Oskrba s čisto, cenovno dostopno in varno energijo **40 %**

MLADI V SLOVENIJI ŽELIJO PRAVIČNE PLAČE ZA KMETE IN STANDARDE ZA VISOKO KAKOVOST HRANE⁸

Najpomembnejše prednostne naloge po mnenju mladih v Sloveniji

1. Pravične plače in plačilo/dohodkovna podpora za kmete **34 %**
2. Standardi za varno, zdravo in visokokakovostno hrano **30 %**
3. Izboljšane lokalne dobavne verige **29 %**

Najpomembnejše prednostne naloge podnebne politike po mnenju mladih v Evropi

1. Pravične plače in plačilo/dohodkovna podpora za kmete **36 %**
2. Več podpore za male kmete in lokalne pridelovalce **28 %**
3. Varstvo okolja in modernizacija kmetijskih dejavnosti **28 %**

7. Številke prikazujejo odstotek anketirancev, ki so izbrali posamezni odgovor. Anketiranci so izbrali tri prednostne naloge izmed devetih možnih.

8. Številke prikazujejo odstotek anketirancev, ki so izbrali posamezni odgovor. Anketiranci so izbrali tri prednostne naloge izmed enajstih možnih.

EVROPA V SVETU

Vloga EU v svetu je vroča tema. Vprašanja varnosti, obrambe in evropske integracije so od začetka vojne v Ukrajini še bolj v ospredju. V tem delu so odgovori na naslednja vprašanja:

- Kaj mladi menijo o EU na svetovnem prizorišču?
- Kaj bi morali storiti glede širitve EU?
- Ali mladi Evropejci podpirajo ustanovitev skupne evropske vojske ali ji nasprotujejo?
- Kaj mladi Evropejci menijo o vojni v Ukrajini?

VEČINA MLADIH V SLOVENIJI VIDI PREDNOSTI V TEM, DA JIH EU PREDSTAVLJA NA SVETOVNEM PRIZORIŠČU IN DA SE EU PRIDRUŽIJO SOSEDNJE DRŽAVE

55 % MLADIH V SLOVENIJI SE STRINJA, DA BI EU MORALA IMETI VEČJA POOBLASTILA ZA PREDSTAVLJANJE EVROPE NA SVETOVNEM PRIZORIŠČU Z ENIM GLASOM. V EU JE TA DELEŽ 52 %.

61 % MLADIH V SLOVENIJI SE STRINJA, DA BI EU MORALA STORITI VEČ ZA TO, DA BI OMOGOČILA PRIDRUŽITEV SOSEDNIH DRŽAV. TO JE PRECEJ NAD POVPREČJEM V EU (49 %).

POLOVICA ANKETIRANCEV V SLOVENIJI JE NAKLONJENA USTANOVITVI SKUPNE VOJSKE EU

50 % MLADIH V SLOVENIJI SE STRINJA, DA BI SE VOJSKE VSEH DRŽAV EU MORALE ZDRUŽITI V SKUPNO EVROPSKO VOJSKO. POVPREČJE V EU JE 45 %.

MLADI V EVROPI SI ŽELIJO VEČJO NEODVISNOST EU IN OHRANJANJE STROGIH SANKCIJ PROTI RUSIJI ZARADI VOJNE V UKRAJINI?

52 % MLADIH V EVROPI SE STRINJA, DA BI EU MORALA POVEČATI SVOJO SUVERENOST IN SE NA PODROČJIH, KOT SO OBRAMBA, TRGOVINA IN DIGITALIZACIJA, NE BI SMELA VEČ ZANAŠATI NA DRUGE DRŽAVE PO SVETU.

76 % MLADIH V EVROPI PODPIRA OHRANJANJE STROGIH GOSPODARSKIH SANKCIJ, KI TRENUTNO VELJAJO ZA RUSIJO.

ZGRADITI NAZAJ BOLJE

Julija 2020 je Evropski svet odobril izredni sveženj za okrevanje Evrope po pandemiji COVID-19 v vrednosti 800 milijard EUR. Ta sveženj je priložnost, da Evropo izboljšamo in preoblikujemo ter jo »zgradimo nazaj bolje«. V tem delu so odgovori na naslednja vprašanja:

- Kako bi se EU morala spremeniti po pandemiji?
- Kako bi mladi Evropejci želeli, da bi se porabila sredstva iz svežnja za okrevanje?
- Katere ukrepe, sprejete v odziv na pandemijo, bi morali ohraniti tudi v prihodnje?

MLADI V SLOVENIJI IMAJO GLEDE TEGA, KAKO BI SE EU MORALA SPREMENITI PO PANDEMIJI, PODOBNA MNENJA KOT VEČINA MLADIH EVROPEJCEV¹⁰

Najpomembnejše spremembe EU po pandemiji po mnenju mladih v Sloveniji

1. Namenjanje več pozornosti zdravstvenim sistemom **37 %**
2. Večja delitev stroškov in finančnega bremena pandemije ali krize **35 %**
3. Enotnejši odziv na globalne nevarnosti in izzive **34 %**

Najpomembnejše spremembe EU po pandemiji po mnenju mladih v Evropi

1. Namenjanje več pozornosti zdravstvenim sistemom **34 %**
2. Enotnejši odziv na globalne nevarnosti in izzive **30 %**
3. Večja delitev stroškov in finančnega bremena pandemije ali krize **30 %**

NAJVEČ SREDSTEV ZA OKREVANJE PO PANDEMIJI COVID-19 BI MORALI NAMENITI ZDRAVSTVU IN SOCIALNIM STORITVAM¹¹

Najpomembnejša področja po mnenju mladih v Sloveniji

1. Zdravstvo in socialne storitve **38 %**
2. Boj proti podnebnim spremembam **31 %**
3. Zmanjšanje dolga in znižanje inflacije **31 %**

Najpomembnejša področja po mnenju mladih v EU

1. Zdravstvo in socialne storitve **35 %**
2. Boj proti podnebnim spremembam **32 %**
3. Pametna, trajnostna in vključujoča rast **25 %**

MLADI V SLOVENIJI SI ŽELIJO, DA BI PO PANDEMIJI ŠE NAPREJ POMAGALI LJUDEM V STISKI IN FINANCIRALI RAZISKAVE IZ JAVNIH SREDSTEV¹²

TRIBE NAJVEČKRAT IZBRANI UKREPI, SPREJETI V ODZIV NA PANDEMIJO, KI BI JIH MORALI OHRANITI TAKO V SLOVENIJI KOT DRUGOD PO EVROPI, SO: POMOČ TISTIM, KI SO V NAJHUJŠI STISKI, DELO IN IZOBRAŽEVANJE OD DOMA TER POVEČANJE JAVNEGA FINANCIRANJA RAZISKAV IN RAZVOJA.

VENDAR PA JE BILO NEKAJ RAZLIK:

VELIKI VEČINI MLADIH V SLOVENIJI (**63 %**) SE ZDI NAJPOMEMBNEJŠE OHRANJANJE POMOČI TISTIM, KI SO V NAJHUJŠI STISKI. V EVROPI JE TA DELEŽ **42 %**.

MLADIM V SLOVENIJI SE ZDI MANJ POMEMBNO, DA BI OHRANILI FINANČNO POMOČ DRUGIM DRŽAVAM PO SVETU ZA BOJ PROTI PANDEMIJI (**11 %**), KOT MLADIM PO EVROPI (**22 %**).

EVROPA, NASLEDNJA GENERACIJA JE SPREGOVORILA, EVROPA, ČAS JE ZA UKREPANJE!

¹⁰. Številke prikazujejo odstotek anketirancev, ki so izbrali posamezni odgovor. Anketiranci so izbrali dve prednostni nalogi s seznama šestih možnih.

¹¹. Številke prikazujejo odstotek anketirancev, ki so izbrali posamezni odgovor. Anketiranci so izbrali tri prednostna področja s seznama dvanajstih možnih.

¹². Številke prikazujejo odstotek anketirancev, ki so izbrali posamezni odgovor. Anketiranci so izbrali največ tri prednostne ukrepe s seznama desetih možnih.